

GEMEENTE ETTEN-LEUR

Notulen van de openbare vergadering van de raad van de gemeente Etten-Leur 'DE RAAD BESLUIT',

digitaal gehouden op maandag 29 juni 2020, om 19.30 uur

d.m.v. een Teamsvergadering

Voorzitter: Mevr. M.W.M. de Vries

Griffier: Dhr. W.C.M. Voeten

Aanwezige raadsleden:

Dhr. D.H.C.M. Aerts, mevr. P.M. van Baal-Pauwels, mevr. J.H. Boer, mevr. C.C.A.M. Boeren-Tak, dhr. R.P.A.F. Buiks, mevr. K.C.M. van Drongelen-Laurijssen, dhr. R.L. Dujardin, mevr. J.C. Gelderblom-Punt, mevr. C.J.M. Groenen, mevr. C.C.J. Hoevenberg-Aerts, dhr. E.A.A. Hommel, dhr. S.P. de Hoon, mevr. D.D.J. Huijbregts, dhr. J. van Hulst, dhr. S.P.J.M. Jacobs, dhr. E.P. de Jager, dhr. W.W.F. van der Linden, mevr. A.L. Meeuwsen, dhr. E.J.L. Menheere, mevr. M.J.H. Nooijens-Brans, mevr. C.A.J. de Regt-Taks, dhr. L.A.G. Roks, mevr. J.J.M. Trouw, dhr. H.C.M. Verwijmeren, dhr. R.J.H. Weijers, dhr. J.E.T. Wierema en dhr. P.J.H. van der Wulp

Afwezige raadsleden (met kennisgeving): -

Tevens zijn aanwezig:

De wethouders: dhr. C.F.A.M. van Aert, dhr. F.J. Vrolijk en dhr. G. de Weert.

1. OPENING

De voorzitter opent de vergadering inventariseert de aanwezigen en heet de leden van de raad, de leden van het college van B&W en de toehoorders via Teams hartelijk welkom.

2. VASTSTELLING AGENDA

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. VRAGENUUR

De voorzitter geeft aan dat er een vraag is ontvangen van de fractie van Leefbaar Etten-Leur. Ook is afgelopen zaterdag een spoedvraag ontvangen van de fracties van APB, CDA en VVD. Ze vraagt of de vergadering er akkoord mee gaat dat het college deze vraag vanavond mondeling beantwoordt. De vergadering stemt hiermee in.

KLIMAATINSTALLATIES SCHOLEN

Wethouder Van Aert: M.b.t. de warmte op de scholen is sprake van een aanpak voor de korte termijn en een voor de lange termijn. V.w.b. de korte termijn is vanochtend contact gezocht met het bestuur van SKPOEL om zo snel mogelijk maatregelen te treffen. De gezondheid van de kinderen en het personeel staat centraal. De helft van de kosten van de noodmaatregelen neemt de gemeente voor zijn rekening. Nog deze week vindt overleg plaats met de schoolbestuurders. Voor de lange termijn spreken we over het uitvoeren van het IHP. We gaan in gesprek over de verdeling van de lokalen, de juridische overdracht van de gebouwen en in welke vorm het beheer wordt geregeld inclusief de kostenverdeling daarvan.

M.b.t. tot de juridische overdracht ligt een voorstel om de stand alone scholen (4 stuks) over te dragen aan het onderwijs. Voor de Brede Scholen ligt een voorstel om het juridische eigendom bij de gemeente te houden. De MI gelden die de laatstgenoemde scholen vanuit het rijk ontvangen gaan dan ook naar de gemeente.

De Onderzoeksopdracht. De opdracht is altijd geweest om te toetsen of de gebouwen bij oplevering aan de geldende wet en regelgeving voldeden. Dit geldt ook voor de klimaatinstallaties. Wanneer het disfunctioneren het gevolg is van een ontwerp dan wel van constructiefout dan is dat voor rekening van onze gemeente. Is er sprake van ondeskundig gebruik dan moeten de gebruikers dat zelf oplossen. Zijn er andere oorzaken dan moeten die in beeld worden gebracht.

Deze onderzoeksopdracht is met de bestuurders van de scholen besproken. Dit is het uitgangspunt van het onderzoek.

Mevrouw Trouw, Ons Etten-Leur, zegt dat de problematiek zeker een half jaar speelt. Waarom is het nodig dat eerst de media opgezocht moeten worden voordat er noodmaatregelen worden getroffen. Dan kom je terug op wie er verantwoordelijk voor is en daar wil de wethouder uitblijven. We focussen ons nu erop om het voor dit schooljaar op te lossen. We willen het voor het begin van volgende zomer in elk geval structureel opgelost hebben.

Mevrouw Trouw, Ons Etten-Leur, dat was niet de vraag. Waarom zijn de noodmaatregelen niet getroffen voordat de krant erbij betrokken werd? In eerste instantie wil de wethouder graag communiceren met de schoolbestuurders. In overleg met het onderwijs worden nu de tijdelijke maatregel getroffen.

De heer Roks, Leefbaar Etten-Leur, vraagt welke fout de wethouder nooit meer zal maken n.a.v. deze casus. De wethouder zegt dat het overleg beter kan en dat er eerder gezamenlijk iets gedaan had kunnen worden.

De heer Wierema, PvdA, zegt dat de wethouder het in de mededelingen alleen heeft over

SKPOEL en niet over Leersaam of PCO. Hebben zij geen problemen of wordt daar ook mee gesproken? Daar zal ook mee worden gesproken. Vanmorgen heeft de wethouder nog met SKPOEL gesproken. Deze week wordt met alle bestuurders om de tafel gezeten.

De heer Van der Wulp, ABP, de wethouder zegt dat de noodoplossing voor dit schooljaar geregeld zal worden. Hij hoopt dat dit toch zal zijn toch de structurele verbeteringen zijn aangebracht. Dat bedoelde de wethouder inderdaad, het is voor zolang het nodig is en zolang er geen structurele oplossingen zijn.

De heer Buiks, CDA, vraagt hoe de wethouder de gemaakte kosten bewaakt? De wethouder geeft aan dat het onderzoek onafhankelijk is. Doch staat in de krant een stuk dat het iets anders weergeeft. De heer Buiks: wethouder gaf net aan dat niet alles altijd waarheid is wat in de krant staat. Kan de wethouder aangeven wat er dan precies niet waar is wat er nu in de krant staat? De wethouder zegt dat het belang van de kinderen en het personeel voorop staat. De wethouder zal met de besturen in overleg gaan om de kosten te bewaken. De gemeente kan zeker meekijken in de kosten. Er worden meerdere offertes aangevraagd om te zien wat de beste optie is. Wat de pers betreft wil de wethouder graag in gesprek gaan met de schoolbestuurders. Zo is het ook met elkaar afgesproken. Wat de passage in de brief betreft zegt de wethouder dat zojuist de definitieve opdracht die met de scholen is opgesteld. De passage in de pers is niet de juiste opdracht. Wat in de krant geciteerd wordt is fout en betreft een mailwisseling en is niet wat in de opdracht staat. De heer Buiks zegt u bedoeld de passage over het onafhankelijk onderzoek. Dat bedoelde hij inderdaad.

De heer Wierema, PvdA, zegt dat hij hoort dat de wethouder met SKPOEL praat en de andere besturen. Hij heeft de indruk dat Leersaam nog niet op de hoogte is. Krijgen die nog een uitnodiging om met de wethouder in gesprek te gaan?

De heer Jacobs, GroenLinks, zegt dat de wethouder zich focust op wat de fout is. Kunnen we de kosten niet verhalen op degene die de apparatuur geleverd heeft?

Wethouder van Aert:

Vandaag is er telefonisch contact geweest met Leersaam en PCO. Zij zijn op de hoogte en ook met hen wordt gekeken bij welke scholen er ook een probleem is en waar iets aan gedaan moet worden.

Als er blijkt dat er constructie- of berekeningsfouten zijn gemaakt dan zal er gekeken worden of deze kosten verhaald kunnen worden bij de aannemer.

RECONSTRUCTIE BAZUINLAAN EN WALDHOORNLAAN

Leefbaar Etten-Leur, de heer Roks, zegt dat er onrust is bij de reconstructie van de Bazuinlaan en Waldhoornlaan. Er is begrijpelijk vanwege Corona geen bewonersdialoog geweest. Nu hangt er ineens een definitieve tekening bij het wijkgebouw. Diverse bewoners hebben input gegeven maar zijn niet betrokken bij het definitieve ontwerp. Erkent de wethouder het fout gelopen proces? Is de wethouder bereid om het proces uit te stellen om een fatsoenlijke oordeelsvorming toe te passen n.a.v. hetgeen door de inwoners is ingebracht.

Wethouder van Aert zegt dat 12 maart de geplande inloopavond was. Die kon niet doorgaan vanwege Corona. We moesten daarom een andere procedure doorlopen dan gebruikelijk is. Alle belanghebbenden zijn aangeschreven. Er werd de mogelijkheid om zienswijzen in te sturen meegestuurd. In de wijk hebben diverse tekeningen gehangen waarop de inwoners konden

reageren. Verder was er ook een telefonisch spreekuur. Er is nog geen definitief ontwerp. Bewoners hebben tot 9 juli de kans om hun zienswijze in te dienen. Daarna worden hun zienswijzen verwerkt in een definitief plan. Alle inspraak kan nog meegenomen worden in het definitieve ontwerp. De wethouder zegt dat ook bij het gewone onderhoud voortaan eerst de bewoners de kans krijgen om hun zienswijze in te dienen.

De heer Roks, Leefbaar Etten-Leur, nu heeft er dan toch een omissie plaats gevonden want mensen die al een zienswijze ingediend hadden hebben alleen nog maar een ontvangstbevestiging ontvangen. Kan hun input nog steeds worden meegenomen? Komt er een volledige nota van zienswijzen? Alle zienswijzen worden na 9 juli bekeken en worden meegenomen in het vaststellen van het voorstel door het college zegt de wethouder.

4. RAADSVORSTEL JAARREKENING 2019

De heer Buiks, CDA, zegt dat ze niet verrast zijn maar wel bezorgd door de afname van de reservepositie, de solvabiliteit en het weerstandvermogen. Over de verklaring van de accountant hebben ze enkele vragen:

1. Voor het CDA hoeft de voorziening onderhoud gebouwen niet gecorrigeerd te worden met 30.000 euro per jaar. Het lijkt verstandig om deze voorziening in stand te houden gezien de problemen bij de scholen en Unitas 30. Deze is goed te onderhouden gezien de huidige problemen.
2. Het is vreemd dat de overloop kosten niet juist ingeschat worden door de organisatie. Onlangs kon wethouder Vrolijk bij het Sociaal Domein de onrust al niet wegnemen dat er na afloop van het boekjaar nog nota's komen die niet voorzien waren. Nu zien we dat verkeerde inschattingen zijn gemaakt van kosten die gemaakt zijn in 2019 en in 2020 zijn betaald. Kan de wethouder aangeven hoe dit in de toekomst voorkomen kan worden?
3. Het CDA merkt dat er de laatste jaren minder resultaat behaald wordt op de grondexploitaties. Hierdoor kan er minder winst afgeroomd worden. Kijk kritisch naar deze ontwikkeling.
4. Het voorzieningenbeleid loopt niet foutloos voor wat betreft de voorzieningen elektrische installaties, Beheren op Niveau en onderhoud gebouwen. Dit heeft ook invloed op onze reserve positie. Het CDA zou graag willen dat het college dit beoordeeld en dat er beleid afgesproken gaat worden.
5. De raad krijgt geen goed beeld van de kredietrechtmatigheid. Het CDA zou het college willen oproepen deze aanbeveling goed op te pakken.
6. De accountant vertelt dat hij 36% overschrijding van zijn uren heeft gemaakt. Zijn hier goede afspraken over gemaakt?

De heer Jacobs, GroenLinks, de jaarrekening is vrij helder. Gelukkig hebben we een minder groot tekort dan gedacht maar is nog altijd erg groot. Er is 1 fout geconstateerd door de accountant en we wachten de uitkomst van de oplossing hiervan af. GroenLinks is bereid het college financiële discharge te verlenen voor 2019.

De heer Van der Wulp, APB: zij delen de zorgen van het CDA. De jaarrekening wordt afgesloten met een zeer fors tekort van 3.600.000 euro. Dit is niet onverwacht en gunstiger dan bij de tweede bestuursrapportage ingeschat. Etten-Leur wil een sociale gemeente zijn en dat kost veel geld. Het participatieproces kost ook heel veel geld. Draven we niet door in onze ambities? Wat resulteert in heel veel ambtenarenuren die de kosten flink opdrijven. Participatie is wel heel belangrijk maar tegen welke prijs?

Op het gebied veiligheid is de doorverwijzing van 12-16 jarigen naar HALT zorgelijk gestegen. Is daar een verklaring voor?

Bij economie zijn er allerlei initiatieven om het onze startende ondernemers gemakkelijker te maken. APB krijgt hieromtrent slechte signalen uit Etten-Leur. Krijgt de portefeuillehouder die ook?

Onderwijs: uitbreiding van het aanbod blijft een punt van aandacht en de omstandigheden in de schoolgebouwen. De aandacht voor dit onderwerp mag niet verslappen door allerlei andere onderwerpen want onze kinderen zijn de toekomst.

Sociaal Domein: het aantal jongeren dat jeugdhulp krijgt is behoorlijk gestegen en dit ligt qua percentage hoog in vergelijking met jongeren elders in het land.

De heer Dujardin, D66: Is ons college goed in control nu de resultaten zo tegenvallen? Qua rechtmatigheid klopt de jaarrekening.

Een aantal zaken is doorgeschoven. Daarmee schuiven we de kosten voor ons uit.

Verder valt op dat de cijfers voor samenwerking met de gemeente gedaald zijn. Wat gaat het college eraan doen om die cijfers weer omhoog te krijgen?

Verder viel op dat door capaciteitsproblemen er ook geen stappen zijn voor oplaadpunten voor auto's en fietsen. Het duurzaamheidsscore cijfer is ook gedaald. Wat gaan we daaraan doen?

In onze gemeente is best veel aandacht voor laaggeletterdheid. Het zou goed zijn om daar ook actuele cijfers van te hebben.

De jaarrekening baart D66 zorgen. Ze hopen dat het college er lering uit trekt voor de komende jaren.

De heer Roks, Leefbaar Etten-Leur: U blijft volharden om de ondernemers en inwoners hard te pakken in hun portemonnee. Deze woorden sprak Leefbaar bij de begrotingsbehandeling 2020. Succes is er dankzij het college en de financiële gevolgen zijn voor de gemeenteraad. Op de jaarrekening kunnen we geen invloed meer uitoefenen. Er is fors meer uitgegeven dan dat er binnenkwam. Leefbaar stelt voor dat het college de opdracht om Etten-Leur te besturen teruggeeft aan de gemeenteraad voordat de provincie hier orde op zaken komt stellen. Het is tijd voor een koerswijziging.

De heer De Jager, VVD: Een compliment voor de leesbaarheid van de jaarrekening. Het is goed om te zien dat er niet alleen dekking wordt gezocht voor het tekort maar ook naar opbouw van het eigen vermogen wordt gekeken. Ze hebben wel zorg over de ontwikkelingen bij de grondexploitaties zoals het CDA ook al aangaf.

De heer Verwijmeren, Ons Etten-Leur: De jaarrekening is goed leesbaar. Met de eigen interne controle is zelf al veel ontdekt voor de accountantscontrole. Dat stemt tevreden. Ons Etten-Leur kan instemmen met het raadsvoorstel.

De heer Wierema, PvdA: Het negatieve resultaat was geen verrassing voor de PvdA. Wel de grootte hiervan. In 2020 gaan we ook afsluiten met een negatief resultaat. Dat houden we niet lang vol. Indertijd voorspelden we al dat dit zou gebeuren door het Sociaal Domein. Het college wist toen ook wel dat ze maar moeilijk grip hebben op het Sociaal Domein. Als we niet oppassen komen we onder curatele van de provincie te staan. Dat willen we niet. Door wat te draaien aan verschillende knoppen hoopt het college de provincie en raad om te tuin te leiden. In Binnenlands Bestuur hebben provincies wel hun twijfels geuit over de gemeentelijke begrotingen maar ze hebben wel begrip omdat Den Haag niet met genoeg middelen komt om de

decentralisaties te laten werken. Misschien moeten we juist onder curatele van de provincie willen komen en met ons nog zoveel mogelijk andere gemeenten. Wat voor signaal geeft dat dan aan Den Haag. Minister Ollongren vindt nu dat het allemaal nogal meevalt. Slechts 8 gemeenten staan nu onder curatele van de provincie. Al met al hoe het altijd is geweest volgens de minister.

Het draaien aan de knoppen komt wellicht door bovenstaande. Dit had het college dan wel met de raad moeten bespreken. Dit kan het college niet nog een keer doen. De grote bezuiniging op het Sociaal Domein wordt gezien als het draaien aan de knoppen.

Op blz. 22 staat dat in de eerste helft van 2020 het parkeerbeleid hebben herzien. Dat is niet gedaan. We hebben de eerste stap genomen om een tot een digitale aanvraag voor parkeervergunningen te komen.

Op blz. 36 staat dat we actief in overleg gaan met MBO en HBO om te zien of uitbreiding in Etten-Leur mogelijk is. Hieraan heeft het gemeentebestuur geen aandacht besteed. Hier is vorig jaar ook over gesproken. Dit wordt niet door de gemeenteraad gewenst dus zou van de lijst afgehaald moeten worden.

Op blz. 49 komt afval aan de orde. Op 1 januari zijn we gestart met een nieuwe inzamelaar. Bijna direct na de invoering was duidelijk dat er verbeteringen mogelijk zijn. Met name bij flatbewoners is er behoefte aan de mogelijkheid voor een kleinere aanlevering van restafval. Gaat daar dit jaar nog wat aan gebeuren?

Wethouder De Weert:

heeft zich hard gemaakt om van de begroting 2020 een sluitende begroting te maken en hij vindt het heel belangrijk dat we weer gaan sparen. De wethouder zegt dat bij een begroting de inkomsten en uitgaven in balans moeten zijn.

Zicht op overloopposten: het goede nieuws is dat het zelf oplossende vermogen binnen de organisatie er is. Het is wel belangrijk om de fouten te voorkomen. Het is aan de leiding om daar actief op te sturen.

Grondexploitaties: Er is de afgelopen jaren aan de ontwikkeling van uitbreidingsgebieden (groene weides) gewerkt. Daarop kon door de gemeente rendement worden behaald. In deze periode zijn we vooral bezig met de binnenstedelijke ontwikkeling. De marges zijn daarin veel kleiner. We proberen zoveel mogelijk sociale woningbouw te realiseren. Ook daardoor worden marges kleiner. Naar de toekomst toe moeten we kijken hoe we met deze grondexploitaties omgaan. De binnenstedelijk ontwikkeling kent ook zijn grenzen en daarom moeten we kijken hoe met verdere ontwikkeling omgaan. We moeten dan opnieuw gaan kijken hoe we onze positie t.a.v. grondexploitaties kunnen verbeteren.

T.a.v. de voorzieningen: Het is belangrijk dat we opnieuw gaan kijken naar de aard van de voorzieningen. We naderen de grens van 20% solvabiliteit. Het college wil bezien of bepaalde voorzieningen niet omgezet kunnen worden naar de reserves wat resulteert in een betere eigen vermogenspositie.

Participatie proces: Het is goed dat participatie er is maar er zijn grenzen aan de kosten van dit proces. Daar zijn we lerende in en daar moeten we naar kijken (het aantal uren die een ambtenaar steekt in het proces).

Systematiek van doorschuiven van oude zaken: Hier is de wethouder geen voorstander van. Als er risico's in beeld zijn, moeten ze worden beschreven en gewaardeerd.

De heer Buiks, CDA: Hij begrijpt de voorzieningen opnieuw bekeken gaan worden. Kan de wethouder aangeven dat er in het proces aanpassingen plaatsvinden om dit te voorkomen. En als laatste vraag wil hij weten wat de afspraken zijn n.a.v. de in het accountantsverslag

genoemde overlooptkosten.

Wethouder De Weert:

De overlooptkosten zoals beschreven in het accountantsverslag zitten in het Sociaal Domein. Dat zal door wethouder Vrolijk beantwoord worden.

De heer Buiks: wat zijn de gevolgen voor de kosten voor de accountantscontrole en wat zijn de afspraken daarover? We accepteren niet alle kosten en daar volgt morgen een vervolgesprek over aldus wethouder De Weert.

Wethouder Vrolijk:

Startende ondernemers: Er is een starterscentrum en de signalen dat het startende ondernemers niet gemakkelijk gemaakt wordt, zijn daar niet binnengekomen. Als dat wel zo is dan hoort de wethouder die klachten wel graag.

De vraag naar jeugdhulp is sterk gestegen. Hier is inderdaad een stijging van 13% te zien, die vergelijkbaar is met de landelijke trend. De cijfers zijn exclusief de lichte ambulante hulp die wordt verzorgd door de jeugdprofessionals. Dit geeft dus een wat vertekend beeld. We herkennen ons er niet in dat wij het veel slechter doen dan de rest. Qua kosten doen we het zelfs een stuk beter.

De overloopposten: Er is een aantal maatregelen genomen om de kosten veel beter onder controle te krijgen. Dat lijkt zijn vruchten af te werpen. Voor de periode na augustus zullen we de nodige verplichtingen opnemen. Al doen we nog zo goed ons best, we kunnen niks met zekerheid zeggen. We kunnen het wel zo goed mogelijk benaderen.

Wethouder Van Aert:

Kwaliteit onderwijs: Er is door de raad 800.000 euro beschikbaar gesteld voor de lokale educatieve agenda om een goed programma te maken.

Laaggeletterdheid: We hebben het taalakkoord. Er is ook een regioplan om de laaggeletterdheid te bestrijden. De beschikbare gelden worden goed besteed. We proberen ook de ouders te betrekken om de taalachterstand zoveel mogelijk op te lossen. Het is moeilijk om een indicatie te geven van de vorderingen maar deze zullen we wel proberen te geven in de toekomst.

Het storten van kleine hoeveelheden restafval: Er zijn diverse formaten (64,7 liter is de exacte inhoud van de trommels bij hoogbouw en 180 liter is de inhoud van een minicontainer) en daar hangen ook aparte kosten aan. Voor 180 liter wordt 7,50 euro betaald en voor de 64,7 liter 2,50 euro.

Mevrouw De Vries:

HALT: Dit is inderdaad dit jaar weer wat gestegen. In 2018 hadden we een dip. Bij de politie is erop aangedrongen om kinderen die dat kunnen gebruiken door te sturen. Het zijn geen hele grote schommelingen.

BESLUIT:

De heer Roks, Leefbaar Etten-Leur, hoorde dat wethouder de Weert ervoor gaat zorgen dat er geen tekorten meer gaan ontstaan? Welke consequentie kunnen we eraan verbinden als dit wel het geval is? Stapt de CDA-wethouder dan op?

Wethouder De Weert zegt dat hij heeft gezegd dat er in elk geval een sluitende begroting zal worden gepresenteerd en dat in die begroting ook ruimte wordt gemaakt voor het laten stijgen

van de reserve. Bepaalde omstandigheden zoals bijvoorbeeld de corona crisis waar we nu in zitten kan de wethouder echter niet voorspellen.

De Fractie van Leefbaar Etten-Leur zal een stemverklaring geven. De fractie van Leefbaar Etten-Leur wordt geacht tegen dit voorstel te stemmen.

Er wordt geen hoofdelijke stemming gevraagd.

Het voorstel wordt aangenomen met 25 voor (APB, CDA, Ons Etten-Leur, VVD, GroenLinks, D66 en PvdA) en 2 stemmen tegen (Leefbaar Etten-Leur).

Hierna volgt een korte pauze van 10 minuten.

5. RAADSVORSTEL KADERNOTA 2021-2024

APB, de heer Van der Wulp: De behandeling van de kadernota zal dit jaar anders zijn dan anders. Dit wordt veroorzaakt door de tekorten in het heden en ook in het meerjarenperspectief. Daarnaast hebben we met het Corona virus te maken dat een behoorlijke impact heeft op onze begroting.

Het APB steunt de uitgangspunten volmondig en de werkwijze die het college hierbij gaat hanteren om tot een sluitende begroting te komen. Er bestaan geen heilige huisjes meer. Alle aspecten worden onder de loep genomen en kunnen tot een bezuiniging leiden. Het college en de ambtenaren hebben het noodzakelijk inzicht in de onderliggende cijfers om aan te geven waar er bezuinigd kan worden. APB kiest ervoor om op dit moment geen specifieke onderwerpen te benoemen en ze vertrouwen erop dat het college deze taak met verve zal uitvoeren. Het APB zal de lijst met bezuinigingen bekijken en op dat moment zijn politieke keuzes maken. Er zijn 2 zaken die het APB het college mee wil geven:

1. De inwoners blijven gespaard van kostenverhogende maatregelen. De bezuinigingen blijven derhalve een interne aangelegenheid.
2. Al jaren pleit het APB voor een cultuurverandering op het gemeentehuis. Iedere ambtenaar moet het ja – mits principe omarmen en nee - tenzij loslaten. Realiseer je nu eens dat je een bedrijf bent dat 43.000 klanten in de schoot geworpen heeft gekregen. Beschouw de inwoners dan ook als klanten. Te vaak bereiken het APB berichten dat ambtenaren vanuit een zekere arrogantie nee zeggen. Dit moet anders en niet goedschiks dan maar kwaadschiks.

CDA, de heer Buiks: Deze kadernota zullen wij ons altijd blijven herinneren als de kadernota in het Corona jaar. Net als altijd moet een sluitende meerjarenbegroting worden gepresenteerd maar alleen sluitend is niet genoeg: we moeten ook naar een begroting om de spaarpot te laten groeien. Het CDA wil naar een verdeling van de bezuinigingen die realistisch en uitvoerbaar is. Als we allemaal onze wensen nu indienen leidt dit niet tot grote bezuinigingen. Het CDA verwacht een voorstel met een sluitende meerjarenbegroting en een sociaal gezicht. Een voorstel waaruit blijkt dat wij het samen doen. Het CDA wil in dit proces graag meedenken. Als het college een voorstel kan presenteren waaruit te kiezen is, dan zal het CDA zijn keuzes maken. Er zijn geen heilige huisjes. Het CDA gaat ervan uit dat dit ook voor het college gaat gelden. Als je naar de technische vragen van het CDA kijkt dan kan het college daaruit opmaken waar het CDA op zou willen bezuinigen. Verder wil CDA ook dat gesproken wordt met en geluisterd wordt naar de 5 O's en wil graag bijgesproken worden over de keuzes die gemaakt moeten gaan worden. Het gaat er daarbij om niet alleen de keuzes maar ook de dilemma's te bespreken. Het CDA vertrouwt erop dat dit het college gaat lukken en dat alle kosten niet alleen

door de inwoners gedragen worden. Zij willen geen lastenverzwaring voor de inwoners.

Ons Etten-Leur, de heer Verwijmeren: In de teksten van de voorganger lees je dat Leefbaar Etten-Leur vond dat de raad steeds meer een reparateur is geworden. Er is niet veel veranderd in een jaar tijd. Uiteraard wordt de raad gevraagd om mee te denken. Dan ben je geneigd te kijken waar het minder kan. De wethouder heeft aangegeven dat we het op het gebied van Jeugdzorg en Wmo beter doen dan andere gemeenten. Maar als je het minder slecht doet dan andere gemeenten doe je het nog altijd slecht. Er was ook het verzoek van wethouder De Weert om onze voelspieten uit te steken bij de samenleving. Waarom niet bij de zorgverleners? Daar ging het tenslotte fout. De gemeente laat te veel de regie in dit proces liggen. Casussen worden te vroeg gesloten en anderen blijven te lang open staan. Dit levert niet de juiste zorg op maar zorgt wel voor extra kosten. Daarom wordt er binnenkort met andere gemeenten gesproken over wanneer zorg echt noodzakelijk is. Ons Etten-Leur is blij met deze ontwikkeling. Ze verzoekt met klem deze gesprekken z.s.m. plaats te laten vinden. Mogelijk is hiermee het begrotingstekort als sneeuw voor de zon verdwenen of kan er zelfs alweer wat gereserveerd worden. Vorig jaar heeft Ons Etten-Leur verzocht om fors te bezuinigen op de gemeenschappelijke regeling en ze is blij dat dit voorstel dit jaar raadsbreed omarmt wordt. Binnen het Sociaal Domein is er nog behoorlijk wat winst te maken. Er is overlap van activiteiten. Als je die eruit haalt, kan er behoorlijk bezuinigd worden. Het onder de loep nemen van het PGB kan ook veel opleveren. 3 jaar na de toezeggingen laat het college ons weten dat er slechts ruimte is voor 1 reclamemast en worden de reclame-uitingen in het centrum geschrapt. Hoe hard heb je het geld nodig?

Een andere mogelijkheid om geld te verdienen is de ontwikkeling van een nieuwe wijk. Als de ontwikkeling van een nieuwbouwwijk in eigen beheer genomen wordt, kun je daar veel geld mee verdienen. Nu wordt dat uitbesteed aan projectontwikkelaars die daar zeer veel geld mee verdienen. De gevolgen van de Corona crisis hebben een grote invloed op de economie. Ook in Etten-Leur. Het kan goed zijn dat het denkpatroon van mensen verandert. Nederlanders zullen vaker in Nederland op vakantie gaan. Daarom moet er nu vol ingezet worden op toerisme in Etten-Leur. Denk dan bijvoorbeeld aan watersport activiteiten en de verlevendiging van de Leurse Haven. Dit hoeft geen grote investering te zijn. Hier horen ook de randvoorzieningen bij zoals de openbare toiletten. Het toevoegen van een 500.000 euro per jaar aan de reserves is mooi maar gezien de huidige situatie zou de helft al mooi zijn.

VVD, de heer De Jager: Als we naar andere gemeenten kijken doen we het in Etten-Leur nog niet zo slecht in het sociaal termijn. Enkele andere gemeentes hebben het nog beter gedaan door goede afspraken te maken met zorgverleners. Hier is nog wel veel te behalen. De bezuinigingen hoeven niet geheel ten laste te komen van het Sociaal Domein. Met de technische vragen is al een richting aangegeven waarop de VVD zou willen bezuinigen. Er zijn geen heilige huisjes. Alles is bespreekbaar. De bezuiniging van 3 miljoen is kaderstellend en die mag niet bij de bewoners opgehaald worden door bijvoorbeeld het verhogen van de OZB. De inkomsten en uitgaven moeten in balans. VVD heeft er vertrouwen in dat het College dit voor elkaar krijgt.

GroenLinks, de heer Jacobs: Er zijn drie opties, minder uitgeven, meer inkomen vergaren of een combinatie van beide. We moeten nu bestuurlijk lef tonen. De vorige jaren is door de wethouders van de coalitiepartijen krampachtig vastgehouden aan de wens om tot de 5 goedkoopste gemeenten van West-Brabant te behoren. Het beleid moet anders, want jarenlang konden ze teren op de reserves maar die zijn nu op. Zelfs nu nemen de coalitiepartijen geen

verantwoordelijkheid en bepalen geen richting. Maar het moet anders. GroenLinks wil weten wat ze vinden van die houding van de coalitie. Ze vragen het college om het coalitie akkoord open te breken. Vorig jaar bij de besprekingen over de begroting 2020 werd het college keihard door Raad overruled toen ze met bezuinigingsvoorstellen kwamen. Met het voortgaan op deze manier kunnen we geen sluitende meerjarenbegroting krijgen. Als die in 2021 niet sluitend is, grijpt de provincie in. Dan komen we onder het toezicht van Forum voor democratie gedeputeerde De Bie te vallen en dat willen we helemaal niet. Dan hebben we niks meer te zeggen over onze financiën. Dan wordt het mes gezet in alles wat wij niet willen. Is dat wat de coalitie wil? Nu kunnen we de schade beperken. We moeten nu zelf gaan sturen en dat betekent moeilijke beslissingen nemen. Maar daar zitten we voor.

D66, mevrouw Groenen: Vorig jaar is er al hard aan gewerkt aan het komen tot een sluitende begroting maar het blijkt niet voldoende. D66 vindt het onwenselijk dat het college de raad nu pas zo laat hierover informeert. Het college had ons eerder kunnen en moeten informeren. Volgend jaar willen we eerder geïnformeerd worden over grote verschillen in de uitgaven ten opzichte van de begroting. Nu moeten we nadenken over wat voor gemeente we willen zijn. Het strak vasthouden aan de indicator om te behoren bij de 5 goedkoopste gemeenten kan wat D66 betreft losgelaten worden. Het sociale staat voorop en niet het goedkoopste. Zo laag mogelijke kosten voor de inwoners blijft uiteraard wel overeind staan.

Het Sociale Domein zorgt wederom voor een verrassing bij de wethouder. Hoe krijgen wij het vertrouwen dat dit volgend jaar niet weer een ongewenste verrassing geeft? De vraag aan de rijksoverheid om meer bij te dragen in de kosten voor het Sociaal Domein onderschrijft D66 volledig. Maar we moeten alles in het werk stellen om een kanteling teweeg te brengen. D66 verwacht pro-activiteit, een integrale aanpak en noodzakelijke interventies. Er moet meer gebeuren dan wat de wethouder nu laat zien. Bij pro-activiteit denken we dan aan plannen ophalen bij gemeenten die het beter doen dan wij, zoeken naar goede voorbeelden, inspiratie ophalen en opnieuw durven kijken en proberen. Dat kunnen wij als gemeente. Daar zijn voorbeelden van. Het kan maar het moet veel meer. Ga aan tafel met zorgprofessionals. Het verbinden van het Sociaal Domein met het medische domein leidt tot goedkopere en betere zorg. Dit vraagt een brede aanpak en een visie. Een duidelijk doel. De betrokken doelgroepen ook een rol laten spelen bij beleid en uitvoering. Ontschotten en integraal moet het doel en de lange termijnvisie worden van Etten-Leur. D66 vraagt dan ook om in de nota Sociaal Domein een integraal plan op te nemen waarin wordt beschreven hoe we de aanpak gaan realiseren. De groei van de groep die een beroep doet op het Sociaal Domein zal niet afnemen. We moeten meer inzetten op preventie om op de langere termijn te besparen. Ze vragen de wethouder nadrukkelijk grip te krijgen op het dossier Sociaal Domein.

T.a.v. het fysiek domein is D66 voor de verkoop van de Van Gogh kerk en het BVC. Misschien moeten we ook het gemeentehuis verkopen en daarna terug huren. Ze wil de collega raadsleden oproepen om efficiënt en effectief te zijn. We moeten ook goed naar onszelf kijken. We doen lang over sommige besluiten, er worden zaken uitgesteld en dit geeft soms ook fors hoge kostenposten. Ook het college moet eerder proactief handelen om niet verrast te worden door bijvoorbeeld een situatie zoals nu bij het klimaat op de scholen. We moeten een lerende organisatie zijn.

Om de structurele kosten rondom het onderhoud van het openbaar groen te verlagen onderschrijft D66. Ook het samen met de inwoners kijken naar de mogelijkheden voor bezuinigingen onderschrijft D66.

Leefbaar Etten-Leur, de heer Roks: De heer Roks zegt dat hij ook bij dit punt moet vragen aan de

coalitiepartijen om de stekker uit de coalitie te trekken. Wat een blamage. Er is totaal niet voldaan aan de oproep van het college om mee te denken in een oplossing en aanbevelingen hiervoor te doen. Leefbaar sluit zich aan bij GroenLinks. Behalve het punt over de Forum voor Democratie. Dat onderschrijft Leefbaar Etten-Leur niet.

Leefbaar Etten-Leur heeft de volgende voorstellen en aanbevelingen:

1. Besparingen op verbonden partijen moeten vorm krijgen. Stoppen met gemeenschappelijke regelingen die niet voldoen, zoals bijvoorbeeld Rewin dat alleen maar grote logistieke partijen binnenhaalt waar alleen maar arbeidsmigranten te werk worden gesteld die de sociale huizenmarkt en de leefbaarheid beïnvloeden.
2. Stoppen met betaald parkeren en hondenbelasting. Opbrengst 800.000 euro. Er komen veel uren vrij bij de handhaving die dan in de wijken ingezet kunnen worden.
4. Kantelen toename jeugdzorg; nu 13% stijging. Hoe gaat de portefeuillehouder dit doen?
5. Stop met waarschuwen voor vergrijzing maar zet in op anticiperen met name op het gebied van woningbouw. Er is een roep van VVD en CDA om een eigen bijdrage in te voeren voor hulpmiddelen. Hoe denkt de wethouder hierover?
6. Overschotten van de BUIG-middelen maar overschotten op het BUIG-budget apart laten staan en niet op laten gaan in de algemene middelen. Er wordt gesteld dat de Wmo te veel kost dus wil de wethouder de inwoners overzetten naar de Wlz. Maar de voorzieningen daarvan zijn slechter. Doe afstand van de uitspraak wethouder 'eigenlijk kunnen we er weinig aan doen'. Want anders gaan we meteen bezuinigen op de post van de wethouder.
7. Er is in het verleden meer geld geleend uit de reserveposten composterend Groen, Cultuur en Kunst in de wijken. Er is kennelijk meer geleend uit andere reserves van het grondbedrijf. Die zouden teruggezet worden als er weer geld gestort zou worden. Dit is onrechtmatig handelen en creatief boekhouden. Leefbaar Etten-Leur overweegt een motie in te dienen om de reserveposten composterend Groen, Cultuur en Kunst in de wijken onder te brengen in de algemene reserve. Er moet namelijk hard getrokken worden om de reserves weer op orde te krijgen. Bij de begroting 2021 graag meetbare cijfers.
8. APV i.v.m. werkbussen in de wijken. Je werkbus niet bij je woning mogen parkeren omdat die 24 cm te hoog is, is te gek voor woorden. Een opdracht zou kunnen zijn dat studenten een rondje verkeersborden gaan doen en aangeven welke verkeersborden weg kunnen.
9. Koop lokaal. Lokaal aanbesteden van het onderhouden van gazons en perken kan niet volgens het college. Bij de gemeente Halderberge kan het wel. Een plaatselijke MKB bedrijf heeft daar de gunning verworven. De gemeente Etten-Leur heeft opgeroepen om gebruik te maken van de plaatselijke ondernemers, doe dat dan hier ook.
10. Grootverbruikers van maatschappelijk geld zijn bestuur, ondersteuning en subsidieslurpers. Zij zijn als eerste aan de beurt om een forse bijdrage te leveren aan de bezuiniging.
11. Zwerfvuil: Oplossing voor zwerfvuil zou zijn om 2 vuilnisbakken te adopteren. Wat is het nut daarvan? De gemeente haalt het vuil op bij degene die het vuil mee naar huis heeft genomen. Dan kan de gemeente het toch ook ophalen op de plaats waar het in eerste instantie is. Dit beleid stimuleert dat zwerfvuil wordt weggegooid. Nascheiding is de goedkoopste oplossing met vaste ophaalpunten.
12. Onderhoud van het vergadercentrum moet besproken worden. Er moet een verdeelsleutel komen naar alle gebruikers toe.
13. Bezuinigingen op ketenpartners zoals Surplus. Waar bij de beantwoording van de technisch vragen geantwoord wordt dat ze bezuinigingen krijgen, zien we toch een verhoging bij de realisatie ten opzichte van de begroting.
14. Er is geen ruimte meer voor initiatieven en niet bewezen methodes.
15. Leefbaar Etten-Leur wil veel meer interactie met de inwoners in plaats van het inhuren van

externen. Kennis zit in onze inwoners.

16. Huidige Nieuwe Nobelaer terrein inzetten voor woningbouw. Er zou gebouwd moeten worden vanaf het moment van sleuteloeverdracht van het nieuwe gebouw. Het proces hiervoor moet nu al opgestart worden.

17. Het omzetten van kantoren naar starterswoningen moet met spoed ter hand worden genomen.

18. Onderzoek de mogelijkheden voor omzetting van het Fri Jado terrein naar een woningbouwlocatie aangezien dit een hogere opbrengst geeft. Het gebied sluit nog aan bij het centrum.

19. Bij uitbreiding van woongebieden bij de inrichting van het openbaar gebied voortaan inzetten op 'sober'. Wil de ontwikkelaar een hoger inrichtingsniveau dan zal hij bij moeten leggen.

20. Reserves landschap beheers gedeeltelijke overhevelen naar de algemene reserves. Hier kan jaarlijks een ton vanaf.

21. In de samenwerking tussen raad en college ervaart Leefbaar Etten-Leur een passieve richting raad maar zeker t.o.v. de oppositie. Leefbaar had graag actief geïnformeerd willen worden over het stopzetten van de ontwikkeling van de Oude Rabobank, de sloop van de Chinees bij het NS station enz. Hoe kan het dat Leefbaar vragen stelt over reclame en dat er een nietszeggend antwoord komt en de PvdA een volledig overzicht krijgt. Hoe kan het dat een wethouder ons fractielid uitlecht als zij aangeeft dat weggevertjes aan de Horeca meer kosten aan onderzoek dan aan uitkering. Het valt Leefbaar op dat de schuld heel vaak bij Corona gelegd wordt. Een tekenend gebrek aan zelfreflectie. Het zou fijn zijn als er nu eens wat gegund wordt aan de oppositie.

De heer Wierema, PvdA: We leven in de moeilijkste periode sinds de Tweede Wereldoorlog. Er lopen richting Den Haag diverse acties om meer middelen voor de gemeenten te krijgen. Doet de gemeente Etten-Leur hier ook wat aan? Het Sociaal Domein is de grootste post waar 50.000.000 euro van onze begroting heen is gegaan. Dit zal de komende jaren niet anders zijn. Toch wil het college hier 1.500.000 euro op bezuinigen. Etten-Leur kent een sociaal gezicht om iedereen in onze maatschappij te blijven betrekken. Het zou jammer zijn als we ons hele beleid in het sociale domein afbreuk gaan doen. Misbruik binnen het sociaal domein moet aangepakt worden. Ook moet een moreel appel worden gedaan op mensen die gebruik maken van hulp in de huishouding terwijl men financieel draagkrachtig genoeg is om dit zelf te betalen. Dat is oneigenlijk gebruik maken van een wettelijke regeling. Hij vraagt het college voorzichtig om te gaan met de bezuinigingen. De tering moet naar de nering gezet worden daar waar het kan. Het huidige maaibeeld moet op de schop. Het huidige beleid is een doorn in het oog van veel bewoners. Voorstel is om aan het eind van het seizoen te maaien. Onkruidbestrijding mag alleen nog maar op een milieubewuste wijze gedaan worden. We moeten de bewoners vragen we om net als in de winter, de stoep vrij te maken maar nu van onkruid. Dit kan gewoon met de hand en een schilmesje. De gemeente doet het dan nog op de overige plaatsen.

Vorig jaar is een groot WOZ offer van de inwoners gevraagd. Zou het niet rechtvaardig zijn dat we een andere groep mee laten betalen? Toeristenbelasting zou deze raadsperiode niet ingevoerd worden. Na twee jaar zouden we dit tegen het licht houden maar we kunnen niet alles waarmaken waaronder deze en toeristenbelasting zou daarom ingevoerd kunnen worden.

Hierna volgt een pauze van 15 minuten.

Wethouder De Weert:

Dat het een bijzondere tijd is, hoort de wethouder als rode draad in de inbreng van de fracties deze avond.

Hij dankt op voorhand de fracties die al voorstellen hebben aangedragen voor de bezuinigingen. Als het gaat om de kaders die zijn voorgesteld dan kan het grootste deel van de raad zich hierin vinden. Dit jaar moeten de uitgaven op een structurele manier worden herzien. Er is ook een rode draad dat we het niet moeten zoeken in een lastenverzwaring voor de inwoners. Dat is ook de intentie van het college. In de uitvoering van een aantal bezuinigingsvoorstellen kan het wel zo zijn dat de gebruiker meer gaat betalen voor zijn plezier.

De suggesties die zijn gedaan variërend van kijken naar bezuinigen op onderdelen waar je je dienstverlening kunt inperken gaat het over gemeenschappelijke regelingen, de ontwikkelingen voor woningbouw, verbeteringen openbaar gebied enz. Dit moet in detailvorm uitgewerkt gaan worden.

De wethouder zegt toe dat de bijdragen die vanavond zijn gegeven, als input meegenomen worden naar de werkgroepen die aan de slag zijn met de bezuinigingsvoorstellen.

Wethouder Van Aert:

De intentie van het college is om te komen tot een structureel sluitende begroting. Alle programma's worden bekeken. Bemoedigend is dat er geen heilige huisjes zijn. Ook in het fysiek domein zal gekeken worden waar het een tandje minder kan. Een win-win situatie kan zijn het aanpassen van het maaibeleid waarmee we de biodiversiteit kunnen verhogen.

Wethouder Vrolijk:

De wethouder dankt de fracties voor hun inbreng. Alle punten zullen worden meegenomen. Meer regie voeren deden we al maar zullen we zeker nog meer gaan doen. Ook het preventieve karakter zal verhoogd worden. Meer overleggen zal ook gebeuren. Een morele oproep m.b.t. de huishoudelijk ondersteunen zal ook opgenomen worden. Er zit een rode draad in het verhaal waarbij de fracties stellen dat wij een gemeente moeten blijven met een sociaal gezicht.

De heer Verwijmeren, Ons Etten-Leur: De wethouder zegt dat hij meer in wil gaan zetten op de regie wat de zorg betreft. Ons Etten-Leur heeft van de ondernemingen zelf gehoord dat daar heel veel geld te halen is. Het volledige tekort dat er nu ligt zou daarmee weggewerkt kunnen worden. De wethouder ziet en hoort dat er bij bepaalde instellingen een winst te behalen zou zijn. Daar wordt naar gekeken en daar gaat hij over in gesprek. Dat dit het hele tekort op zal vangen dat gelooft de wethouder niet zo snel.

De heer Verwijmeren, Ons Etten-Leur: Het gaat in de regie fout omdat een bepaalde balans kwijt is. Daardoor komen er veel meer kosten achteraf. De wethouder is het hier niet mee eens. Dit zal een enkele keer voor komen. Maar we hebben een stelsel waarbij een dossier pas betaald wordt als het afgesloten is.

De heer De Weert:

De wethouder zegt dat hij vergeten was te melden dat een groot deel van de tekorten veroorzaakt zijn doordat bij de decentralisaties destijds een korting van 35 % is toegepast. Het Rijk had tot doel om tot 100.000 plus gemeenten komt. Als je dit bij elkaar optelt kom je aan een tekort van bijna 2 miljard euro. Dit is landelijk opgepakt. De gemeenten hebben via de VNG brieven geschreven dat er voldoende middelen moeten komen om de taken die zij wettelijk moeten doen ook gewoon uit te kunnen voeren. Verder is er een lobby opgestart om aan te

dringen op een compensatie voor de gemeenten. Mevrouw Ollongren heeft vorig jaar bij de hele goegemeente toegegeven dat er tekorten waren bij het opstarten van de decentralisaties. Zij deed daar de toezeggingen om die tekorten aan te vullen en ze zal door de gemeenten aan deze toezegging gehouden worden.

De heer Wierema, PvdA, is blij met het verhaal van de wethouder. Is hij het eens met de strategie van het kabinet van het vooruitschuiven van de toezegging door steeds maar weer te onderzoeken? Dan staan we nog steeds met niks bij de verkiezingen. Daar is de wethouder het mee eens. Als dit niet verandert dan komt een kleine 50% van de gemeenten onder toezicht te staan.

Mevrouw de Vries vraagt of de tweede termijn naar volgende week opgeschoven kan worden zodat we nu (het is half elf) nog het punt ICT WBW kunnen behandelen?

De heer Roks, Leefbaar Etten-Leur, zegt dat deze schertsvertoning vanavond dan ook nog onderbroken wordt om door te schuiven. Dit is volstrekt ongeloofwaardig. Maar de rijen zijn gesloten dus het zal wel weer doorgaan.

Mevrouw de Vries zegt dat dit een ordevoorstel is. Het was praktisch denken voor haar. Er zit geen enkele politieke waarde in.

De heer Roks, Leefbaar Etten-Leur, had graag de bijdrage van GroenLinks gehoord die met een bijdrage zouden komen. Hier kan hij nu niet meer op reageren volgende week. Hier is tot geen sprake meer van een politiek debat.

Het heeft de voorkeur van de fracties om nu de tweede termijn te doen en daarna het punt ICT WBW te behandelen. De consequentie is dan dat het later zal worden dan de afgesproken 23.00 uur.

2de termijn:

GroenLinks, de heer Jacobs: De voorstellen in de kadernota kunnen wat GroenLinks betreft in de ijskast. GroenLinks neemt graag de kaderstellende rol op zich vanuit de gemeenteraad. De Coalitie grijpt het stuur niet vast. Voor de inkomenskant wil GroenLinks graag de toeristenbelasting invoeren. Iedereen moet zijn steentje bijdragen. Gezien de forse lastenstijging van afval willen ze de lasten voor de inwoners zo min mogelijk verzwaren. Het is vervelend om wat in te leveren maar gedeelde smart is halve smart. In het raadsprogramma zien ze een hoop mogelijkheden. Ga eens kijken om wijkvoorzieningen te combineren zoals in de Brede Scholen, zodat we minder lasten hebben en wel dezelfde voorzieningen kunnen behouden. Kijk ook op dezelfde manier naar musea. Op het gebied van de bedrijfsvoering kunnen we ook denken aan het afstoten van de Van Goghkerk en het BVC. Ambities kunnen op tal van gebieden bijgesteld worden. Het willen blijven horen tot de goedkoopste gemeente kan losgelaten worden. Niet alles is misschien ook een taak van de gemeente zoals het stimuleren en uitbreiden van buurtpreventie, gemeentelijke scholing op het gebied van sport. Kijk eens kritisch naar het aanleggen van nieuwe groenelementen in het buitengebied, waarvoor subsidies mogelijk zijn waardoor de gemeentelijke bijdragen omlaag kunnen en denk aan citymarketing. Verder is het goed om kritisch te kijken naar onze bovenwettelijke taken. Zijn ze wel nodig of belangrijk? Werkgroep Jeugd en politiek kan misschien uitgevoerd worden zonder budget. Het niveau van de gemeentelijke dienstverlening zou misschien best een tandje minder kunnen. Kijk eens om

het onderhoud van de speel- en recreatievoorzieningen samen met de wijk te doen. Kijk kritisch naar wat we extra met zorg voor eenieder kunnen doen. We kunnen dingen ook anders doen zoals het sturen op de PGB's. Er staat veel meer op de lijst. Die kan desgewenst doorgestuurd worden.

Op hoofdlijnen kan GroenLinks zich vinden in de financiële aanpak van het college. Zij doen wel een sterke oproep om ons niet te beperken tot de bedrijfsvoering en het sociale en het fysieke domein maar te kijken naar het brede geheel. Neem daar de input van de gehele raad in mee. Ook als de stokpaardjes van de coalitie het dan moeten ontgelden. Laat de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen.

Mevrouw Groenen, D66: De coalitiepartijen hebben geen suggesties gegeven alleen technische vragen. Opvallens is dat de wethouders alleen spreken over bezuinigingen en niet over inkomsten. D66 kijkt uit naar de uitwerking.

Leefbaar Etten-Leur, de heer Roks: Leefbaar vindt het een schertsvertoning. De oppositie heeft zijn werk wel gedaan. Hij is diep teleurgesteld in de coalitie en het college. We nemen het mee daar ligt de zolder vol van. Het besparen op maaien levert niks op. Door nu al te pleite voor de verkoop van de Van Goghkerk en het BVC geef je je onderhandelingspositie op want we willen toch wel verkopen dus die verkoopprijs zal wel dalen. Leefbaar heeft onvoldoende terug gehad van de inspanningen. Dit mag voortaan schriftelijk. Hij wil hier liever zijn tijd niet meer aan besteden.

Mevrouw Groenen, D66, zegt dat ze gezegd heeft dat debatten leiden tot uitstel. Kan mevrouw Groenen dan noemen wanneer dat is geweest vraagt de heer Roks van Leefbaar Etten-Leur. Er zijn meerdere voorbeelden zoals de nieuwbouw voor Nieuwe Nobelaer en ICT aldus mevrouw Groenen.

Ons Etten-Leur, de heer Verwijmeren is ook zeer teleurgesteld in de coalitiepartijen. Het lijkt erop dat ze dit gezamenlijk besproken hebben of zaken van elkaar gekopieerd hebben. Met D66 zijn ze het eens dat er allen gekeken wordt naar bezuinigingen en niet naar inkomsten. Dat is een gemiste kans. Heel veel zorgen hebben ze over het standpunt van wethouder Vrolijk. Ze hebben aangegeven dat ze van zorgbedrijven hebben doorgekregen dat het fout gaat bij de regievoering door de gemeente. Er ligt ook nog een conceptrapport van VNG maar de wethouder doet het voor als incidenten. Hier worden vermijdbare kosten gemaakt. En hier liggen dus de oplossingen.

De heer Wierema, PvdA: De bijdrage van de heer Roks nodigt hem uit om daar op in te gaan. De heer Roks zou voortaan de schriftelijke bijdrage kunnen leveren zodat de rest inhoudelijk hierover kan vergaderen want het begint behoorlijk onleefbaar te worden.

De heer Wierema zegt dat de wethouder toegezegd heeft om op zijn dossier betere regie te gaan voeren. Dat is eigenaardig. Is er dan helemaal geen regie geweest tot nu toe? De bijdragen van GroenLinks en D66 daar kan PvdA zich goed in vinden. Ook hij vindt dat de coalitiepartijen niet hun best hebben gedaan. PvdA kan akkoord gaan met het voorstel.

De heer De Jager, VVD: Hij is blij met de meeste bijdragen die geleverd zijn. Zeker met die van GroenLinks. GroenLinks noemde veel punten die aansluiten bij de denkrichting die VVD ook had. Toch is besloten om niet af te kaderen tot een aantal punten. Ze zijn van mening dat de ambtenaren en het college in eerste instantie moeten kijken wat er mogelijk is. Het doel is dat

de 3 miljoen euro aan bezuinigingen echt gehaald worden en niet door ophoging van de belastingen.

De heer Jacobs, GroenLinks: vraagt of er geen herhaling van zetten komt zoals bij de behandeling van de begroting van 2020 en we tot een niet sluitende begrotingen komen?

De heer de Jager, VVD, is het daar op zich wel mee eens. Nu moeten er echt grotere stappen genomen worden. Als de kaders nu te strak aangegeven worden dan wordt de 3 miljoen niet gehaald. Alles is bespreekbaar maar niet alles zal akkoord bevonden worden uiteraard.

CDA, de heer Buiks: Wat de heer Jacobs in zijn eerste termijn heeft gezegd vindt de heer Buiks onterecht. CDA heeft 23 voorstellen gedaan voor een bezuiniging. Hij ziet wel overeenkomsten met de voorstellen van GroenLinks. Ze hebben ervoor gekozen om die voorstellen vanavond niet te herhalen. We moeten 2,3% procent ten opzichte van het begrotingstotaal bezuinigen. De opmerkingen dat wij de goedkoopste zijn en dat dat ons offers heeft gekost is zeker niet waar. Met alle suggesties van alle partijen kan CDA het college succes wensen om met de input te gaan werken.

APB, de heer Van der Wulp: GroenLinks reageert erg negatief. Maar hij begint met 1 van de zinnen van de heer Van der Wulp te bevestigen dat het college met het ambtenaren apparaat de enige zijn die een goed overzicht kunnen maken. De heer Van der Wulp zegt dat de inbreng van het APB is 25 technische vragen die allemaal concreter zijn dan de opmerkingen van GroenLinks.

De heer Jacobs, GroenLinks: Sinds wanneer zijn de technische vragen die gesteld zijn richtinggevende vragen? Want als dat zo is dan heeft de heer Roks gelijk en kunnen we deze avond ook wel schriftelijk doen. GroenLinks is een stuk concreter geweest dan APB als coalitiepartij. APB heeft vrijelijk toegang tot het ambtenarenapparaat via hun eigen wethouder. Dan hadden hun voorstellen veel concreter kunnen zijn.

De heer Van der Wulp, APB: De technische vragen die zijn gesteld geven de denkwijzen van APB heel goed weer. Het benoemen van specifieke punten beperkt de ambtenaren in hun zoekproces. APB wacht de resultaten van dit onderzoek af en zal het politiek debat voeren in het najaar net als alle andere fracties.

De heer Roks, Leefbaar Etten-Leur, is benieuwd naar het richtinggevende karakter van de technische vragen van APB.

De heer Van der Wulp, APB, zegt dat de heer Roks slim genoeg is om die richting uit de vragen te halen. Dat de vragen die de heer Roks noemt niet de richting aangeven is juist. Hij heeft ook niet gezegd dat alle vragen die zijn ingediend richting geven aan wat APB zou willen.

De heer Van der Wulp zegt dat ze wel een volledig vertrouwen hebben in het college. Deze bezuiniging doorvoeren lijkt geen onmogelijke opgave. APB kan instemmen met alle punten die ingebracht zijn.

Mevrouw De Vries vraagt of er behoefte aan nog een termijn volgende week op 6 juli?

Geen behoefte, CDA, APB, VVD, PvdA, D66, GroenLinks.

Leefbaar Etten-Leur wil volgende week een debat in twee termijnen zoals afgesproken in het

Presidium. Hij wil dan een aantal moties die door Leefbaar ingediend gaan worden bespreken. Volgende week zou het besluit over de kadernota genomen worden. Ook Ons Etten-Leur sluit zich hierbij aan.

Volgende week maandag zullen de moties bij dit onderwerp besproken worden.

6. ICT WBW

GroenLinks, de heer Aerts: De fractie is bezorgd over de gang van zaken rondom ICT WBW. Bergen op Zoom treedt uit. De gemeenteraad van Roosendaal heeft een motie aangenomen voor een onderzoek. Het onderzoek in Bergen op Zoom staat op zichzelf. Er heeft geen wederhoor plaatsgevonden bij de ICT WBW. Het is niet zeker dat bevindingen ook betrekking hebben op de andere deelnemers. GroenLinks zou graag samen met de andere gemeenten ook dit onderzoek willen doen.

GroenLinks wil graag dat ICT WBW komt met een tijdspad met mijlpalen voor de nieuwe infrastructuur. Ook willen ze graag een stip aan de horizon zien. Doen wat minimaal nodig is voor het minimaal niveau. Waar werken we naartoe. Duidelijkheid hierin zou leiden tot een betere vergelijkbaarheid met mogelijke alternatieven. Er is veel onbekend over de gevolgen van het uittreden van Bergen op Zoom. Die gemeente beslaat 33% van de ICT WBW. Wat betekent dit voor de kosten op de langere termijn? Dit moet worden uitgezocht.

De heer Dujardin, D66: Hij sluit zich voor een groot deel aan bij GroenLinks. Het gaat niet alleen om de financiële effecten maar ook op de effecten van het ICT werk zelf? Kan dit tot een vertraging leiden van belangrijke stappen die gezet moeten worden? De raad moet meegenomen worden in de vervolgstappen van de ontwikkelingen die nu gaande zijn.

De heer Van Hulst, CDA: Onze ICT moet veilig en betrouwbaar zijn en er moet goed mee gewerkt kunnen worden. Indertijd hebben we onze ICT ondergebracht bij de ICT WBW om o.a. de kosten te verlagen. Echter die kostenverlaging ziet zijn fractie tot op heden niet. En nu treedt er een gemeente uit. Daarom wil het CDA weten wat de consequenties zijn van het uittreden van de gemeente Bergen op Zoom en daarnaast staat Bergen op Zoom nog in de begroting vermeld voor de komende jaren. Kunnen we instemmen met de begroting die nog moet worden aangepast, We kunnen instemmen tot en met 2021 maar niet voor jaren erna. Wat vindt de portefeuillehouder van de onderzoeken die gestart zijn bij de gemeente Roosendaal? Moeten wij ook een dergelijk onderzoek starten?

De heer Menheere, Ons- Etten-Leur: De visie van Ons Etten-Leur is ten opzichte van vorige week niet veranderd. Ze luisteren vanavond naar de reacties van de andere fracties en gaan niet akkoord met het voorstel.

Mevrouw De Regt, Leefbaar Etten-Leur: Wat zijn de motieven van Bergen op Zoom? Liggen die puur op het financiële vlak of spelen er nog andere zaken? Welke pogingen zijn ondernomen om ze aan boord te houden? Ze vraagt bij voorbaat aan de coalitiepartners waarom ze achter andere gemeenten aan gaan lopen. Als ze het prijskaartje ziet wat Bergen op Zoom moet gaan betalen dan vraagt zij zich af hoe wij dat moeten gaan betalen als we uit zouden gaan treden.

De heer Wierema, PvdA: De aanleiding voor het vormen van gemeenschappelijke regelingen in het algemeen was een oproep van Den Haag om meer samen te gaan werken. Er zat een

bepaalde dreiging achter de oproep. Gemeentegrenzen zouden verlegd kunnen worden. De daarachterliggende gedachte was dat kleinere gemeenten de verantwoordelijkheid niet zou kunnen dragen en de kennis niet in huis zouden hebben. Met het aangaan van de gemeenschappelijke regelingen hebben we voor ogen gehad de kwaliteit te verhogen, de kennis te vergroten en een kostenreductie te bereiken. Met name die laatste lijkt een lastige factor te zijn. We zien toch de kosten stijgen. In Bergen op Zoom is een rapport ontvangen dan het goedkoper kan dan via de gemeenschappelijke regeling. Vandaag is er nog een memo ontvangen gedrukt op briefpapier van onze gemeente. Er wordt geen naam van een ambtenaar genoemd. Het memo is niet ondertekend. In de slotzin lijkt het dat de ICT WBW ons briefpapier gebruikt. In het rapport van Bergen op Zoom wordt geen rekening gehouden met het advies van Twynstra Gudde.

VVD, de heer De Jager: 2 weken geleden heeft hij de presentatie van de ICT WBW bijgewoond. Deze bijeenkomst was niet positief en ze kregen twijfels bij de samenwerking. Als je nu hoort dat de gemeente Bergen op Zoom op basis hiervan is uitgetreden en je hoort dat er meer twijfels zijn bij andere gemeenten dan wordt het tijd om zelf ook nog eens deze samenwerking tegen het licht te houden. Als er geen KPI's zijn vastgesteld of zijn toegelicht dan is het voor de gemeenteraad lastig om de kwaliteit te beoordelen. De VVD zou graag zien wat de consequenties en de mogelijke alternatieven zijn van uittreden. Dit betekent niet op voorhand dat VVD afscheid wil nemen van deze regeling. Maar de regeling moet wel voldoen aan optimaliteit en kwaliteit. Het moet wel helder zijn dat deelname van ons geen garantie is. GroenLinks geeft aan dat het goed om samen op te trekken. Dat vindt de VVD een goed idee. Bergen op Zoom is wel veel verder dan wij, dus we kunnen wel met andere partijen optrekken? Wat VVD betreft lijkt het er niet op dat er veel geld te halen valt maar het is vooral een kwaliteitsprobleem. Als de VVD een motie indient dan zullen ze vooral vragen om te onderzoeken wat de alternatieven zijn.

APB, mevrouw Boer: Vorig jaar hebben we 100.000 bijbetaald en dat is nu verdriedubbeld. Dat viel flink tegen en dat in een jaar dat we moeten bezuinigen. Er is een gesprek geweest met ICT WBW maar dit jaar gaf dat geen goed gevoel. Op het laatst in het gesprek werd verteld dat Bergen op Zoom zal uittreden. Dit kan voor ons financiële gevolgen hebben. Als andere gemeenten uittreden zal dit verstrekende gevolgen hebben. De gemeenschappelijke regeling kan helemaal opgeheven worden. In dat geval kunnen we maar beter weten wat de gevolgen zijn en hoe we ervoor staan. De begroting ICT WBW is niet meer relevant en niet meer up to date. APB is geneigd om tegen te stemmen. APB wil eerst de kosten en gevolgen weten. Zij zien graag een aangepaste begroting tegemoet. Zij willen graag de consequenties weten voor Etten-Leur. Zij willen samen met CDA en VVD een motie voorbereiden maar wachten eerst de reactie van de portefeuillehouder af.

Mevrouw De Vries:

Het memo is door het bestuur van ICT WBW voorbereid. In de haast is gezegd dat iedereen hem op zijn eigen manier naar de raad zou sturen. Het betreft mevrouw De Vries dat ze de raad niet eerder van het vertrek van Bergen op Zoom op de hoogte heeft gebracht. Er was al eerder over gesproken. Het proces is heel geruisloos verlopen voor ons. De opdrachtformulering is niet gedeeld in het bestuur en ook niet met de organisatie van ICT WBW. Als dat proces minder geruisloos was gegaan dan had mevrouw De Vries de raad eerder op de hoogte gebracht. In 2015 is gestart met een 4-tal gemeenten. ICT is nu de ruggengraat van alles wat we doen. In 2017 sloot Tholen aan. In 2018 wilden we fors gaan investeren. Voor die tijd is er niet

geïnvesteed. Vorig jaar heeft Twynstra Gudde een onderzoek gedaan met de vraag of ICT nog steeds de beste optie is. ICT WBW bleek gezond. Twynstra Gudde zei wel dat ze nog wat zelfstandigheid moesten opbouwen en een tussenstap moeten doen. Dat staat ook in de begroting. Het programma is volop in uitvoering, de directeur is begonnen en Office 365 is uitgerold.

Mevrouw De Vries zal de effecten van het uittreden van de gemeente Bergen op Zoom met de raad delen. Ook zal ze de gevolgen die dit heeft voor Etten-Leur duidelijk in beeld brengen. Dit wordt naar de raad teruggekoppeld voor 1 november a.s. of eerder indien dat mogelijk is.

Bergen op Zoom heeft drie motieven om uit te treden: In Bergen op Zoom is er sprake van een ongelukkige start geweest. Het ging om geld. Het was ook autonomie.

Als bestuur vinden ze het een heel risicovolle stap voor Bergen op Zoom. Aan Bergen op Zoom is naar de motieven gevraagd. Zij vertelden dus dat dit financiën is en autonomie. Op het laatste kwam niet echt een duidelijk antwoord op de vraag wat voor hen nu autonomie is.

Er zal uitgezocht worden wat de effecten en de kosten zijn bij uittreden. Er staan wel wat aannames in het onderzoek van Bergen op Zoom die nog getoetst moeten worden.

De kosten kunnen we nog niet precies vertellen. De kosten zijn gerelateerd aan de aantal accounts. Bij de aanbestedingen is al rekening gehouden met op- en afschalen.

Als laatste zegt mevrouw de Vries dat ze hecht aan consistentie van het beleid. Er is vorig jaar veel over gesproken. Ze zegt de onderzoeken toe waarom is gevraagd.

De heer Van der Wulp. APB: Hoorde de heer Van der Wulp het goed dat we de eerste jaren geld teruggekregen hebben? ICT WBW wil gaan outsourcen. Hoe kan het dan zijn dat de gemeenschappelijke regeling goedkoper zou blijven dan wanneer de gemeente Etten-Leur direct zou gaan outsourcen?

Mevrouw De Regt, Leefbaar Etten-Leur: Als we zien welk bedrag Bergen op Zoom moet betalen voor uittreden, komen wij daar mee toe? Dan hebben we Tholen ook nog. Hoe is het daarmee?

De heer Van Hulst, CDA: Voor 1 november wordt de raad geïnformeerd. Zou dat voor 1 oktober kunnen?

Mevrouw Boer, APB, vraagt dat als ze tegen stemmen wat voor gevolgen dit dan heeft voor mevrouw De Vries als portefeuillehouder bij de ICT.

Mevrouw De Vries:

Er is wel geïnvesteed maar niet in de nieuwe infrastructuur.

Het outsourcen en het feit dat dit direct goedkoper is: Er wordt gedacht om dit samen te doen. Je hebt mensen nodig die slimmer kunnen inkopen waarmee de kosten lager worden. Het tarief voor een ICT-ers is een stuk goedkoper bij ons dan in de markt.

Tholen gaat inderdaad een vergelijkbaar onderzoek doen vanuit een andere motivatie.

Gemeenten die uittreden betalen geen boetes maar wat het uittreden kost. Dat kan mevrouw De Vries over een tijdje precies vertellen. Dit betreft het personeel wat eventueel zou moeten afvloeien. De vertrekkende partij neemt dat voor zijn rekening. We worden er niet opeens beter van.

Als de informatie eerder gegeven kan worden dan 1 november dan zal die worden gegeven. Er hangt ook het een en ander af van de datum waarop de brief van Bergen op Zoom formeel binnen zal komen. Dan moeten er een verplicht aantal stappen genomen worden die in de GR tekst staan. Mevrouw de Vries zal de GR tekst nog naar de Raad sturen.

Het onderzoek van uittreden moet klaar zijn om een vergelijk te kunnen maken.

Als we tegen stemmen dan zijn er heel veel antwoorden mogelijk. Een tegenstem van Etten-Leur kan overruled worden door het Bestuur van ICT WBW. Zou de hele raad zeggen we gaan er dit jaar niks mee doen dan heeft mevrouw De Vries bij de ICT WBW een heel raar verhaal te vertellen want je hebt dan een juridische en een politieke werkelijkheid.

Mevrouw Boer, APB: Mocht uit de onderzoeken blijken dat we gaan uittreden dan hebben we geen gelegenheid om een voorstel rond te krijgen voor 31-12-2020. Klopt dat?

Mevrouw De Regt, Leefbaar Etten-Leur: Is er al besloten dat we onderzoeken gaan doen? Wat kost zo'n onderzoek dan?

Mevrouw De Vries:

Er is nog niet besloten dat we het onderzoek gaan doen maar een groot aantal partijen vraagt het dus de vraag is logisch. Het kost wat ambtelijke tijd. Het gaat over het bij elkaar leggen van een aantal data die we toch al hebben in verband met het uittreden van Bergen op Zoom.

Mevrouw De Vries raadt de raad niet om het tempo te lopen dat een andere gemeente heeft gedaan. We hebben niet de kennis, mankracht, niet de tijd en drukte met een bezuinigingsopgave om dit versneld in te zetten.

De heer Aerts, GroenLinks: Hoe zorgen wij ervoor dat we niet verrast worden door een andere partij? Dit omdat de gemeente Roosendaal ook een onderzoek laat doen?

De heer Van Hulst, CDA: Hij vraagt of het een toezegging is dat we de kosten en effectiviteit doorkrijgen en dat er wordt gekeken naar een samenvatting uit de diverse rapporten. En dat we kijken wat de consequenties zijn voor Etten-Leur als we a. uittreden bij de ICT WBW, b. blijven bij de ICT WBW of c. zelf outsourcen? En dat de resultaten voor 1 oktober indien mogelijk verkregen worden.

Mevrouw De Vries:

Mevrouw De Vries we proberen 1 oktober en beloven 1 november en ze zegt ja op beide andere gevraagde toezeggingen.

Op de vraag van de heer Aerts zegt ze dat we proberen heel goed samen te werken. Ze zijn dan ook erg geschrokken van wat er de afgelopen weken is gebeurd. Er wordt wel heel goed afgestemd met elkaar.

De heer Van Hulst, CDA: 1 van de punten die we vanavond erop hebben staan is instemmen met de begroting. Kunnen we er vanavond ook voor kiezen om alleen in te stemmen met de begroting tot en met 2021? Omdat de jaren erna Bergen op Zoom zal zijn.

Mevrouw De Vries zegt dat dit kan.

2^e termijn:

APB, CDA, VVD, D66, PvdA, GroenLinks: stemt in met de begroting tot en met 2021 met in acht name van de toezeggingen die gedaan zijn.

Leefbaar Etten-Leur: Willen geen onderzoek doen omdat ze geen geld aan ambtenarenuren uit willen geven. De conceptbegroting, daar moet een begrotingswijziging op komen. Laat het zoals

het is. Leefbaar kan niet akkoord gaan en dit doen ze met een stemverklaring.

Ons Etten-Leur stemt tegen dit voorstel met een stemverklaring.

Er wordt geen hoofdelijke stemming gevraagd.

Het voorstel is aangenomen met 20 stemmen voor (fracties APB, CDA, VVD, GroenLinks, D66 en PvdA) en 7 stemmen tegen (fracties Ons Etten-Leur en Leefbaar Etten-Leur).

7. MOTIES VREEMD AAN DE ORDE VAN DE DAG

De motie wordt doorgezet naar de vergadering van 6 juli.

8. RONDVRAAG

Van de rondvraag wordt geen gebruik gemaakt.

9. SLUITING

De voorzitter stelt vast dat hiermee een einde is gekomen aan deze raadsvergadering. Zij dankt de aanwezigen en sluit de vergadering om 23.55 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de gemeenteraad van Etten-Leur
op 22 februari 2021.

De raad voornoemd,

Dhr. drs. W.C.M. Voeten MBA
griffier

Mw. dr. M.W.M. de Vries
voorzitter